

518.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 27 kwietnia 1928 r.

o uchyleniu rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 1 lipca 1920 r. w przedmiocie urzędowych świadectw zdrowia wraz ze zmianami wprowadzonymi do tego rozporządzenia przez rozporządzenia z dnia 3 września 1921 r. i z dnia 7 października 1922 r.

Na mocy art. 2 punkt 24 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 371), art. 1 ustawy z dnia 28 listopada 1923 r. w przedmiocie zniesienia Ministerstwa Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 131, poz. 1060) oraz § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 86) zarządzam co następuje:

§ 1. Uchyla się następujące rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego:

1. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 1 lipca 1920 roku w przedmiocie urzędowych świadectw zdrowia (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 365);

2. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 3 września 1921 r. w przedmiocie zmiany i uzupełnienia rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 1 lipca 1920 r. w przedmiocie urzędowych świadectw zdrowia (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 663);

3. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 7 października 1922 r. w przedmiocie zmiany opłat za urzędowe świadectwa zdrowia (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 841).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

519.

Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych

z dnia 21 kwietnia 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o określeniu wysokości kosztów sporządzenia odpisów orzeczeń urzędów ziemskich podlegających publicznemu ogłoszeniu w myśl cz. 1 art. 51 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów.

Na podstawie cz. 4 art. 51 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów w brzmieniu ogłoszonym obwieszczeniem Ministra Reform Rolnych z dnia 29 września 1927 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 92, poz. 833) zarządza się co następuje:

§ 1. Osoby interesowane żądające od urzędu (wójta, naczelnika gminy, burmistrza), ogłaszające

go publicznie w myśl cz. 1 art. 51 powołanej ustawy orzeczenia urzędów ziemskich, wydania im odpisu tych orzeczeń winny wnieść do tego urzędu i na jego rzecz opłatę, jako zwrot kosztów sporządzenia odpisu, w wysokości 50 groszy za każdą stronicę tekstu orzeczenia nadesłanego przez urząd ziemski.

Niepełne stronicę tekstu liczą się za całe.

§ 2. Data wydania petentowi na jego prośbę odpisu orzeczenia przez urząd wskazany w § 1 nie narusza przepisu cz. 3 art. 51 powołanej ustawy.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województwa śląskiego.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 30 dni po ogłoszeniu.

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

520.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 25 kwietnia 1928 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu przepisów tymczasowych o kosztach sądowych obowiązujących w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany przepisów tymczasowych o kosztach sądowych, obowiązujących w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 381) ogłaszam jednolity tekst przepisów tymczasowych o kosztach sądowych obowiązujących w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie (Dz. Urz. Dep. Spraw. 1917 r. Nr. 1, poz. 7, dz. 1) w brzmieniu obecnie obowiązującym z uwzględnieniem wszystkich zmian dotychczasowych tudzież wynikających z powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r.

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztoń*

Załącznik do rozp. Min. Sprawiedliwości z dnia 25 kwietnia 1928 r. (poz. 520).

PRZEPISY TYMCZASOWE O KOSZTACH SĄDOWYCH.

DZIAŁ I.

O kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Oddział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1.

W miejsce odpowiednich artykułów rosyjskiej ustawy postępowania cywilnego (wyd. r. 1914),

a w szczególności w miejsce rozdziału XV księgi I (art. 200 — 201), działu IV księgi II (art. 839—890), art. 161° w części dotyczącej wpisu sądowego i opłaty arkuszowej, art. 161¹², 1510 oraz art. 190 i 800 z wyjątkiem pierwszego ich ustępu — obowiązują przepisy następujące.

Art. 2.

Koszta sądowe w sprawach cywilnych są:

- 1) wpis,
- 2) opłata od podań,
- 3) opłata od wezwań,
- 4) opłata kancelaryjna i
- 5) koszty postępowania w sprawie.

Art. 3.

Opłaty stemplowe przy postępowaniu sądowym pobierane nie będą. Dokumenty składane przez strony w postępowaniu sądowym podlegać będą opłacie stemplowej tylko wówczas, gdy też opłacie podlegały i bez korzystania z nich w tem postępowaniu.

Art. 4.

Nieuiszczenie kosztów sądowych pociągnie za sobą skutki przewidziane w ustawie postępowania cywilnego.

Oddział II.

O wpisie.

Art. 5.

Wpis jest dwojaki:

- 1) stosunkowy i
- 2) stały.

Art. 6.

Wpis stosunkowy dzieli się na:

- 1) główny i
- 2) dodatkowy.

Art. 7.

Wpis stosunkowy główny pobierany będzie:

- a) w ilości 2% od wartości: każdego powództwa głównego, powództwa wzajemnego, zawierającej samodzielne żądanie interwencji osób trzecich, opozycji przeciwko wyrokowi zaocznemu, podań o wykonanie wyroków zagranicznych i sporów wynikłych w postępowaniu działowym prowadzonym w drodze incydentalnej;
- b) w ilości 2% od skarg apelacyjnych;
- c) w ilości 2% od skarg o uchylenie wyroku (art. 185 i 792 u. p. c.).

Art. 8.

Wpis stosunkowy główny w ilości odpowiadającej połowie wpisu określonego w art. 7 i 10 niniejszej ustawy, pobierany będzie od podań o nadanie aktom klauzuli egzekucyjnej (art. 161° i 365¹ u. p. c.), od postępowania wykonawczego, od podań o nadanie klauzuli egzekucyjnej lub unieważnienie wyroku sądu polubownego.

Art. 9.

Wpis stosunkowy dodatkowy w ilości jednej czwartej wpisu głównego pobierany będzie od interwencji niezawierającej samodzielnego żądania, od przyzwożania do sprawy osób trzecich, tudzież od wszelkich skarg incydentalnych, z wyjątkiem ulegających opłacie wpisu stałego.

Art. 10.

Jeżeli wartość powództwa lub jego części w chwili wytoczenia nie da się ściśle określić, lub w ogóle oszacowaniu na pieniądze nie ulega, wpis główny od nieokreślonej części powództwa oznaczy początkowo w sądzie okręgowym przewodniczący sądu w ilości od 15 do 700 złotych, a w sądach pokoju — sędzia w ilości do 15 złotych. O oznaczeniu ilości przypadającego do uiszczenia wpisu sąd zawiadomi powoda, któremu służyć będzie prawo odwołania się do kompletu sądzącego w terminie 7-dniowym. Ostateczna suma przypadających od stron wpisów określona będzie przez sąd przy wydaniu decyzji lub wyroku, przyczem zaliczone będą pierwsiastkowo uiszczone wpisy.

Art. 11.

Przy pobieraniu wpisów od opozycji przeciwko wyrokowi zaocznemu, od skargi apelacyjnej, od skarg o uchylenie wyroków i od skarg incydentalnych — za podstawę do obliczenia przyjętą będzie nie początkowa wartość powództwa, lecz wartość przedmiotu sporu.

Art. 12.

Jeżeli przy obliczaniu suma wpisu głównego lub dodatkowego wypadnie w kwocie mniejszej niż 0,1 złotego należy tę kwotę zaokrąglić wzwyż do 0,1 złotego. Jeżeli przy obliczaniu wyniknie kwota wyrażona w dziesiątych i setnych częściach złotego, to setne części złotego wynoszące 5 lub więcej — zaokrągla się wzwyż do 1 dziesiątej; jeżeli wynoszą 4 lub mniej setnych — to się je pomija. Obliczeń dalszych niż na setne części złotego nie dokonywa się.

Art. 13.

Suma wpisu głównego lub dodatkowego w każdym wypadku nie może wynosić mniej aniżeli 2 złote w sądach pokoju; a 5 złotych w sądach okręgowych. Od skarg zaś o uchylenie wyroków, niezależnie od kaucji, suma wpisu głównego lub dodatkowego nie może wynosić mniej niż 25 złotych w sprawach, ulegających właściwości sądów pokoju, i 100 złotych w sprawach ulegających właściwości sądów okręgowych.

Art. 13¹.

Za podział wyegzekwowanych sum (art. 1214 u. p. c.) potrącony będzie wpis stosunkowy w wysokości ½% od ogólnej sumy, przypadającej do stosunkowego rozdziału pomiędzy wierzycieli.

Art. 14.

Jeżeli przed wydaniem wyroku strony nie później niż na pierwszym posiedzeniu sądu zawrą układ

pojednawczy, albo zgłoszą wniosek umorzenia na zawsze postępowania — będzie im zwrócona połowa wpisów, uiszczonych przez nie za tę instancję, w której zawarto układ pojednawczy, lub zgłoszono wniosek umorzenia postępowania. Również ulega zwrotowi połowa wpisu w razie odmowy nadania aktom klauzuli egzekucyjnej (art. 161°, art. 365¹ u. p. c.). Wpis od ewentualnego powództwa wzajemnego w razie oddalenia powództwa głównego i nierozpatrzenia wskutek tego powództwa wzajemnego ulega zwrotowi.

Art. 15.

Wpis stały pobierany będzie:

1) w ilości 20 złotych,
od działów prowadzonych w drodze incydentalnej, od zatwierdzenia testamentów (art. 1050 i nast. 1 cz. X t. ros. zb. pr.),
od zatwierdzenia praw do spadku (art. 1408 u. p. c., art. 1239 i nast. 1 cz. X tom ros. zb. pr.),
od przyznania prawa własności na zasadzie przedawnienia (art. 533, 1 cz. X tom ros. zb. pr.),
od wykupu majątków rodowych (art. 1346 i nast. 1 cz. X tom ros. zb. pr., art. 1438 u. p. c.),
od podań o zatwierdzenie lub unieważnienie licytacji nieruchomości,
od podań o odroczenie wypłat i o otwarcie postępowania układowego (art. 3, 12 i 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 roku o zapobieganiu upadłości Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 20) oraz od skarg, wymienionych w art. 24, 42 ust. 1, 63 i 65 tegoż rozporządzenia;

2) w ilości 5 złotych,

od każdego podania rozpoczynającego postępowanie sądowe niepodlegającego opłacie wpisu stosunkowego, lub opłacie wpisu stałego w ilości wyższej — w sprawach, należących do właściwości sądów okręgowych,

od podań, wymienionych w art. 1, 7, 12 ustawy z dnia 26 lipca 1919 roku o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 406) i

od sprzeciwów osób trzecich, przewidzianych w art. 15 tejże ustawy;

3) w ilości 2 złotych,

od każdego podania rozpoczynającego postępowanie sądowe niepodlegającego opłacie wpisu stosunkowego, lub opłacie wpisu stałego w ilości wyższej — w sprawach, należących do właściwości sądów pokoju.

Skargi członków rad rodzinnych na decyzję tych rad wolne będą od opłaty.

Art. 16.

Wpis stały w tej samej ilości (20 złotych, 5 złotych i 2 złotych) pobierany będzie od skarg incydentalnych w przedmiotach wymienionych w poprzednim (15) artykule, a od skarg o uchylenie wyroków w tych przedmiotach wpis wynosić będzie najmniej 10 złotych, niezależnie od kaucji kasacyjnej, przewidzianej w art. 186, 190 i 800 ustawy postępowania cywilnego, w brzmieniu, nadanem im rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 380).

Art. 17.

Wpisy opłacane będą przy złożeniu podania rozpoczynającego postępowanie, stanowiące podstawę do pobierania wpisu, oprócz wydatków przewidzianych w art. 10 niniejszej ustawy.

Art. 18.

W razie zwrotu podania lub skargi (art. 53, 54¹, 54², 164², 266, 267, 269, 270, 755, 756 i 801 u. p. c.) już po opłaceniu wpisu, lub w razie opłacenia wpisu w sumie większej niż należało, oraz w razie cofnięcia przez stronę podania lub skargi przed nadaniem im biegu — wnoszący podanie lub skargę będzie miał na żądanie zwrócony cały wpis, względnie jego nadwyżkę. Oprócz powyższych wypadków oraz wypadku, przewidzianego w art. 14, wpisy zwrotowi nie ulegają.

Art. 19.

Jeżeli po zwróceniu podania lub skargi, lecz przed zwrotem wpisu, wniesione będą powtórnie w tym samym przedmiocie podanie lub skarga, zaliczony zostanie co do nich wpis pierwotnie wpłacony.

Oddział III.

O opłacie od podań.

Art. 20.

Od wszelkich podań, wnoszonych do sądów, tudzież do urzędników sądowych, oprócz podań podlegających opłacie wpisu stosunkowego lub stałego, pobierana będzie opłata:

- a) w toku postępowania przed sądami pokoju, w ilości 50 groszy,
- b) w toku postępowania przed wszystkimi innymi sądami — w ilości 3 złotych.

Oddział IIIa.

O opłacie od wezwań.

Art. 20^a.

Od każdego wezwania sądowego, dokonanego na żądanie stron zarówno w sądach pokoju, jak i w sądach wyższych, z wyjątkiem wypadku, wskazanego w art. 307 i 308 u. p. c., oraz wypadku, kiedy strona zrzekła się doręczenia sobie wezwania, pobierana będzie opłata na rzecz Skarbu w wysokości równąjącej się każdorazowej opłacie pocztowej za list polecony najniższej wagi.

Rozporządzenie określi sposób użycia sum, uzyskanych z tych opłat.

Oddział IV.

O opłacie kancelaryjnej.

Art. 21.

Od wszelkiego rodzaju dokumentów, wydanych stronom na ich żądanie przez sądy i urzędników sądowych (prócz notariuszów), od tytułów wykonawczych, odpisów, zaświadczeń i t. p. pobierana będzie opłata kancelaryjna: w toku postępowania przed sądami pokoju po 50 groszy, a w toku postępowania

przed wszystkimi innymi sądami po 1 złotym od każdej strony arkusza, licząc każde 25 wierszy za stronę. Każda rozpoczęta strona liczy się za całą. Od tytułów wykonawczych i dokumentów, wydawanych przez pisarzy hipotecznych opłata powyższa liczy się najmniej, jak za cały arkusz.

Oddział V.

O kosztach postępowania w sprawie.

Art. 22.

Na wydrukowanie ogłoszeń w wypadkach przez prawo przewidzianych, strona obowiązana będzie złożyć odpowiednią sumę, oraz opłatę na przesłanie tej sumy do miejsca przeznaczenia.

Art. 23.

Sędziowie i inni urzędnicy sądowi delegowani poza miejscowość, w której urzędują celem dokonania wizji sądowej, przesłuchania świadków i innych czynności, będą mieli zwrócone koszty podróży w obie strony i wyłączone diety według norm, wskazanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonariuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 826).

Art. 24.

Wynagrodzenie biegłych wyznaczone będzie na ich żądanie przez sąd stosownie do przepisów, zawartych w art. 529 i 530 ust. post. cyw., niezależnie od kosztów sporządzenia ekspertyzy.

Art. 25.

Wynagrodzenie świadków za oderwanie ich od zajęć wyznaczone będzie według zasad, wskazanych w art. 407 i 408 u. p. c. w ilości od 0,5 do 10 złotych za każdą dobę.

Art. 26.

Duchowni wszelkich wyznań wzywani przez sąd w celu odebrania przysięgi, niezależnie od tego czy przysięga doszła do skutku, otrzymują za stawiennictwo wynagrodzenie w wysokości według uznania sądu od 1 do 2 złotych od każdej sprawy.

Art. 27.

Biegli, świadkowie i duchowni wzywani poza obręb miejscowości, w której zamieszkują, oprócz wynagrodzenia, w poprzednich (24, 25 i 26) artykułach zapewnionego, mają prawo do zwrotu kosztów podróży w wysokości określonej przez sąd.

Art. 28.

Koszta postępowania powinny być złożone zgóry w całości, lub jeśli nie będzie można ściślejsz określić — pod postacią oznaczonej przez sąd zaliczki, przez tę stronę, na żądanie której sprawdzenie dowodów zarządzane zostało. Jeżeli zaś sprawdzenie to sąd nakaże z urzędu lub na żądanie

obu stron, wówczas należną kwotę powinny złożyć obie strony po połowie.

Art. 29.

Wynagrodzenie komorników i woźnych sądowych wyznaczone będzie według specjalnej taksy.

Art. 30.

Wynagrodzenie dla strony wygrywającej od strony przegranej za prowadzenie sprawy oznaczone będzie w ilości przewidzianej w taksie dla adwokatów. O ile jednak strona nie będzie miała w sądzie adwokata, służyć jej będzie prawo do połowy tego wynagrodzenia.

Oddział VI.

O zwrocie kosztów sądowych.

Art. 31.

Strona przegrana obowiązana będzie na żądanie strony wygrywającej zwrócić jej wszystkie koszty sądowe i prócz tego wynagrodzić ją za prowadzenie sprawy (art. 30).

Art. 32.

W razie umorzenia sprawy: a) przez sąd z urzędu w wypadkach przewidzianych w ust. 4 i 5 art. 53 i ust. 1 i 2 art. 584 ust. post. cyw., b) na żądanie pozwanego w wypadkach przewidzianych w ust. 1, 2 i 3 art. 69 i ust. 1, 2 i 3 art. 571 ust. post. cyw. i c) wskutek zrzeczenia się przez powoda powództwa — powód obowiązany będzie na żądanie pozwanego zwrócić mu koszty sądowe i wynagrodzić go za prowadzenie sprawy w stosunku jednej czwartej części wynagrodzenia bądź za pierwszą instancję, jeżeli sprawa umorzona będzie w tej instancji, bądź za dwie instancje, jeżeli sprawę umorzy instancja apelacyjna, lub jeżeli instancja ta zatwierdzi umarzającą decyzję pierwszej instancji. W razie umorzenia postępowania drugiej instancji, wskutek zrzeczenia się przez stronę skargi apelacyjnej, apelujący obowiązany będzie na żądanie strony przeciwnej, niezależnie od kosztów i wynagrodzenia przysądzonych za pierwszą instancję, zwrócić jej koszty sądowe drugiej instancji i wynagrodzić ją za prowadzenie sprawy w stosunku jednej czwartej części wynagrodzenia za drugą instancję.

Art. 33.

Jeśli wyrok zapadnie w części na korzyść jednej, a w części na korzyść drugiej strony, sąd orzecze stosownie do uwzględnionych i odrzuconych żądań, czy która z nich i w jakim stopniu ma prawo do wynagrodzenia za koszty sądowe.

Art. 34.

Wynagrodzenie za koszty sądowe w sprawie, do której kilka osób wpływa, określone będzie przez sąd odpowiednio do tego, czego która z nich żądała, lub przeciwko czemu spór czyniła.

DZIAŁ II.

O opłatach w postępowaniu hipotecznym.

Art. 35.

Od każdej projektowanej do wykazu hipotecznego treści pobierana będzie opłata hipoteczna stała lub stosunkowa.

Art. 36.

Opłata stała w wysokości 3 zł. pobierana będzie od każdej treści, której przedmiotem jest wpis praw następujących: 1) prawa własności nieruchomości, 2) praw, opierających się wyłącznie na spadku, zapisie lub darowiźnie, 3) prawa, którego wartość pieniężna nie da się oznaczyć, 4) kaucji. Taką opłata stała pobierana będzie również od treści, dotyczących ostrzeżeń, hipotek sądowych, prawnych, wpisów, związanych z egzekucją, i wykreśleń.

Art. 37.

Od treści, niewymienionych w art. 36, pobierana będzie opłata stosunkowa w wysokości $\frac{1}{4}\%$ od wartości. Wartość ustala się w kwocie, która jest podstawą wymiaru opłaty stemplowej od czynności prawnej, z której wynika prawo, będące przedmiotem treści.

Art. 38.

Jeśli treść podlegająca opłacie stosunkowej projektuje się do kilku miejsc tego samego wykazu hipotecznego, lub nawet do różnych wykazów hipotecznych — pobierane będą od niej opłaty: stosunkowa raz jeden, a pozatem stała.

Art. 39.

Opłata stosunkowa nie może wynosić mniej aniżeli 3 złote; wogóle zaś, jeżeli przy obliczeniu suma opłaty wypadnie w ułamkach złotego, należy stosować zasady obliczania wyluszczone w art. 12.

Art. 40.

Opłata hipoteczna od skarg apelacyjnych na decyzje wydziałów hipotecznych przy sądach pokoju wynosić będzie 5 złotych, przy sądach zaś okręgowych — 20 złotych, od skarg zaś o uchylenie wyroków: — w pierwszym wypadku — 20 złotych, a w drugim — 50 złotych. Do skarg o uchylenie wyroku mają ponadto zastosowanie przepisy art. 186, 190 i 800 ustawy postępowania cywilnego w brzmieniu, nadanem im rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 380):

Art. 41.

Od wszelkich dokumentów, wydawanych przez pisarzy hipotecznych (kopij, świadectw z wykazów i ksiąg hipotecznych i t. p.) opłaty stemplowe pobierane nie będą; dokumenty te podlegać będą opłacie kancelaryjnej, ustanowionej w art. 21 niniejszej ustawy.

Art. 42.

Opłaty od treści, stosunkowe i stałe, pobierać będzie projektujący treść notariusz lub pisarz hipoteczny (art. 19 ust. hip. 1818 r.), a opłaty kancelaryjne i opłatę od skarg na decyzje wydziałów hipotecznych — pisarz hipoteczny, z obowiązkiem przelewania tych opłat do właściwych kas sądowych.

Art. 42^a.

Na obszarze, na którym obowiązuje cz. I t. X ros. zb. pr., jeżeli przy pierwiastkowym zaprowadzeniu hipoteki projektowana do wykazu treść dotyczy prawa, które było uprzednio zarejestrowane w rosyjskim rejestrze wieczystym, to od takiej treści opłaty stosunkowej się nie pobiera.

DZIAŁ III.

O wyjątkach od przepisów o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i o opłatach w postępowaniu hipotecznym.

Art. 43.

Instytucje państwowe są wolne od uiszczenia wszelkich kosztów sądowych i opłat, wyjąwszy koszty postępowania w sprawie.

Jeżeli sprawa rozstrzygnięta została na korzyść wspomnianych instytucji, wtenczas niezapłacone przez nie koszty i opłaty, a w tej liczbie wpisy, opłaty od podań, wezwań, opłaty kancelaryjne i inne ściągnięte będą z polecenia sądu od strony, która sprawę przegrała.

W razie przegrania procesu przez pomienione instytucje mają zastosowanie art. 31 — 34.

Art. 44.

Od wszelkich kosztów sądowych i opłat hipotecznych wolne są osoby, którym prawo ubogich przez decyzję sądu przyznane zostało. Skargi na decyzje odmawiające przyznania prawa ubogich są dopuszczalne.

Art. 45.

Osoby, występujące w roli powoda na zasadzie przepisów o ubezpieczeniu robotników od nieszczęśliwych wypadków, jak również na zasadzie przepisów o wynagrodzeniu robotników i pracowników, poszkodowanych wskutek nieszczęśliwych wypadków, oraz członków ich rodzin, w przedsiębiorstwach fabrycznych i górniczych i na zasadzie przepisów o wynagrodzeniu poszkodowanych wskutek nieszczęśliwych wypadków pracowników, majstrów i robotników na drogach żelaznych a także członków ich rodzin, — korzystają z prawa ubogich bez potrzeby przyznania im tego prawa przez sąd.

Art. 46.

Osoba, chcąc wyjednać w sprawie prawo ubogich, winna złożyć sądowi, w którym sprawa już się toczy lub toczyć się ma, zaświadczenie właściwej władzy gminnej, policyjnej lub swej zwierzchności służbowej, iż nie posiada środków na prowadzenie sprawy. Zaświadczenie powinno obejmować dokładne dane o jej majątku, dochodach i położeniu rodzin-

nem. Sądy pokoju mogą przyznawać prawo ubogich i bez takich zaświadczeń.

Art. 47.

Sąd może odmówić przyznania prawa ubogich, jeśli żądanie, stanowiące przedmiot sprawy, dla której prawo ma być przyznane, będzie jawnie bezzasadne.

Art. 48.

Winny podania nierzetelnych wiadomości co do swego stanu majątkowego ulegnie karze przewidzianej w art. 161 kod. kar. z r. 1903; winny zaś wydania nierzetelnego w tej mierze świadectwa ulegnie karze przewidzianej w art. 667 tegoż kodeksu.

Art. 49.

Całe postępowanie o uzyskanie prawa ubogich wolne jest od wszelkich kosztów sądowych, a podanie o wydanie zaświadczeń, wymienionych w art. 46, jak również same zaświadczenia wolne są od opłat stemplowych.

Art. 50.

Prawo ubogich służyć będzie do tej tylko sprawy, w której zostało przyznane i tylko do czasu, dopóki zmiana w stanie majątkowym osoby, której to prawo przyznane zostało, nie umożliwi jej uiszczenia kosztów.

Art. 51.

Za stronę, która korzysta z prawa ubogich, kosztta postępowania w sprawie (art. 22 — 29), pokryte będą z funduszków Skarbu Państwa.

Art. 52.

Przy rozstrzygnięciu sprawy na korzyść strony, której zostało przyznane prawo ubogich, pokryte za nią koszty postępowania w sprawie, jak również niezapłacone przez nią wpisy, opłaty od podań, wezwań, tudzież opłaty kancelaryjne i hipoteczne — ściągnięte będą z polecenia sądu albo z majątku stronie tej przysądzonego, albo od strony, która sprawę przegrała.

Art. 53.

Przyznanie stronie prawa ubogich nie zwalnia jej od obowiązku zwrócenia kosztów sądowych stronie wygrywającej.

DZIAŁ IV.

O opłatach w postępowaniu upadłościowym i w postępowaniu zapobiegawczem upadłości.

Art. 54.

Opłaty w postępowaniu upadłościowym są:

- 1) wpis stały,
- 2) opłata stosunkowa i
- 3) opłata kancelaryjna.

Zadne inne opłaty w postępowaniu upadłościowym pobierane nie będą.

Art. 55.

Wpis stały pobierany będzie:

- a) w ilości 20 złotych, od podań wierzycieli o ogłoszenie upadłości, od opozycji wierzycieli przeciw wyrokowi, ogłaszającemu upadłość, od wszelkich skarg, zakładanych przez wierzycieli do wyższych instancji;
- b) w ilości 100 złotych, od żądania przywrócenia do czci kupieckiej (art. 604 kod. handl.).

Art. 56.

Opłata stosunkowa potrącana będzie przez zarząd masy w ilości 1% od ogólnej sumy, przypadającej do podziału pomiędzy wierzycieli według każdego planu działowego (art. 558 i 561 kod. handl.) i przelewana będzie do kasy sądowej.

Art. 57.

W razie zawarcia układu pomiędzy upadłym i wierzycielami (art. 519 i nast. kod. handl.) opłata stosunkowa pobierana będzie w tej samej ilości od sumy, która ma być wypłacona na mocy układu sprawdzonym wierzycielom. W tym wypadku opłata stosunkowa ściągnięta będzie z polecenia sądu od upadłego po zatwierdzeniu układu. Majątek, księgi, papiery i rzeczy upadłego (art. 525 kod. handl.) będą mu wydane dopiero po uiszczeniu tej opłaty.

Art. 58.

Opłata kancelaryjna pobierana będzie w postępowaniu upadłościowym według zasad wyłuszczonej w art. 21 niniejszej ustawy. Upadły jednak wolny jest od tej opłaty.

Art. 59.

Przepisy art. 3, 4, 17, 18, 20 i 39 niniejszej ustawy mają zastosowanie i przy opłatach w postępowaniu upadłościowym.

Art. 59^a.

W razie zawarcia układu zapobiegawczego pomiędzy dłużnikiem a wierzycielami (art. 60 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o zapobieganiu upadłości) będzie pobierana opłata stosunkowa w wysokości $\frac{1}{4}$ % od sumy, która ma być wypłacona na mocy układu sprawdzonym wierzycielom.

W tym wypadku opłata ta ściągnięta będzie z polecenia sądu od dłużnika po zatwierdzeniu układu.

DZIAŁ V.

O opłatach w sprawach karnych.

Art. 60.

Wyrok skazujący w sprawie karnej pociąga za sobą obowiązek uiszczenia przez każdego skazanego opłaty sądowej, w zależności od wymierzonej mu kary według przepisów następujących.

Art. 61.

Skazany w pierwszej instancji obowiązany będzie, tytułem kosztów sądowych, uiszczyć w razie skazania na karę pozbawienia wolności na termin nie dłuższy niż:

1 miesiąc	5 złotych
3 "	10 "
6 "	20 "
1 rok	40 "
2 lata	80 "
4 "	160 "
6 "	320 "

w razie skazania na karę cięższą — 600 złotych.

Art. 62.

Skazany w pierwszej instancji na grzywnę, względnie karę pieniężną, obowiązany będzie, tytułem tychże kosztów sądowych uiszczyć 10% od kwoty wymierzonej mu grzywny, względnie kary pieniężnej względnie od obu tych kwot; w każdym razie nie mniej aniżeli 0,5 złotego.

Art. 63.

Jeśli skazanie na grzywnę, względnie karę pieniężną, nastąpi łącznie z karą pozbawienia wolności, pobrane będą obie przewidziane w poprzednich artykułach (61 i 62) opłaty.

Art. 64.

Jeśli orzeczona zostanie grzywna, a kara pozbawienia wolności wyznaczona zostanie tylko na wypadek niemożności ściągnięcia tejże — opłata pobrana będzie według art. 62 od grzywny.

Art. 64¹.

Skazanym jednym lub kilkoma wyrokami na zasadzie przepisów o zbiegu przestępstw wymierzona będzie opłata stosownie do kary łącznie orzeczonej, przyczem ewentualnie uiszczony opłaty sądowe zaliczone będą na poczet opłaty na tej zasadzie orzeczonej.

Art. 65.

Za instancję apelacyjną pobierana będzie połowa opłaty należnej za pierwszą instancję, opłaty zaś w Sądzie Najwyższym, jako w sądzie III-ej instancji, pobierane będą w takiej samej wysokości, jak przewidziane dla pierwszej instancji. Sądy wyższych instancji, w razie zmiany wyroków sądów niższych, określać będą opłaty za całe postępowanie, według zasad wyżej wyłuszczonych.

Art. 66.

Wysokość przypadającej od skazanego opłaty sądowej oznaczać będzie sąd w wyroku skazującym. Opłata ściągana będzie z polecenia sądu z majątku skazanego.

Art. 67.

W sprawach z prywatnego oskarżenia, w razie wyroku uniewinniającego, opłatę sądową w ilości

3 złotych do 100 złotych w pierwszej instancji obowiązany będzie uiszczyć oskarżyciel prywatny. W tym wypadku mają również zastosowanie art. 65 i 66.

Art. 67¹.

Od powództw cywilnych wytaczanych w sprawach karnych pobiera się wpis ogólny w ilości w art. 7 wskazanej; wpis ten opłaca się przy wejściu sprawy do sądu wyrokującego; samo zameldowanie powództwa cywilnego w postępowaniu wstępnym, choćby nawet połączone z jego zabezpieczeniem, nie pociąga jeszcze za sobą obowiązku uiszczenia wpisu. Przy pobieraniu wpisu mają zastosowanie art. 43 — 52.

Art. 68.

Sąd może w wyroku zwolnić skazanego lub oskarżyciela prywatnego od opłaty, jeśli uzna, że uiszczenie jej będzie dla nich zbyt uciążliwe.

Art. 69.

Koszty w sprawach karnych (wynagrodzenie świadków, biegłych, koszty ekspertyzy, ogłoszeń i t. p.) obliczane i ściągane będą według zasad, przewidzianych w odpowiednich artykułach ustawy postępowania karnego. Przepis art. 26 stosowany będzie także w postępowaniu karnem.

Art. 69¹.

Za odpisy wyroków, protokółów i t. p. wydawane powodom cywilnym i oskarżycielom prywatnym, winny być uiszczony opłaty kancelaryjne przewidziane w art. 21.

DZIAŁ VI.

O przeznaczeniu kosztów sądowych w sprawach cywilnych oraz opłat w postępowaniu hipotecznym, upadłościowym i w sprawach karnych.

Art. 70.

Wszystkie koszty sądowe w sprawach, oprócz kosztów postępowania w sprawie, oraz opłaty w postępowaniu hipotecznym, upadłościowym, zapobiegającym upadłości i w sprawach karnych stanowią dochód Ministerstwa Sprawiedliwości.

Art. 71.

Opłaty składane na wydrukowanie ogłoszeń (art. 22) sądy przesyłają wraz z ogłoszeniami do redakcyj wyznaczonych w tym celu wydawnictw.

Art. 72.

Pieniądze składane na delegację sędziów i urzędników sądowych, lub na wezwanie i wynagrodzenie świadków, biegłych i duchownych (art. 23 — 27), wypłacane będą przez sąd według przeznaczenia.

Art. 73.

Pozostałość złożonych przez strony pieniędzy będzie im na żądanie zwracana.

DZIAŁ VII.

O opłatach w sprawach ogólnych.

Art. 74.

Do podań i świadectw urzędowych w sprawach nieobjętych art. 1 — 73, stosowane będą art. 140, 142 — 145, 148 — 154, 157, 158, 160 i 161 ustawy o opłatach stemplowych — z wyłączeniem postanowień, które dotyczą notariuszów.

Przepisy przechodnie.

§ 1.

W sprawach, które się rozpoczęły we wszelkich sądach rosyjskich, obywatelskich i okupacyjnych, opłaty pobierane będą według zasad niniejszej ustawy dopiero od czynności, wynikłych po przejściu tych spraw przez sądy polskie.

w prokuraturze. Pozostały zaś czas można przeznaczyć na praktykę w sądzie apelacyjnym, nie należy go jednak przeznaczać na praktykę u adwokata.

§ 2. Dwuletnia aplikacja sądowa nie może ulec dalszemu skróceniu z przyczyn wyszczególnionych w art. 8 i 9 rozporządzenia o aplikacji sądowej z dnia 3 marca 1920 r. (Dz. Urz. Min. b. dz. pr. poz. 96) i art. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 393) nawet w tych wypadkach, gdy wliczenie czasu aplikacji na podstawie wymienionych przepisów już nastąpiło.

§ 3. Z postanowień rozporządzenia o skróceniu czasu aplikacji mogą korzystać tylko ci aplikanci, którzy w czasie aplikacji ujawnili gorliwość i uzdolnienie.

Sposób odbycia dalszej aplikacji przez aplikantów, którzy po dwuletniej aplikacji nie zostaną dopuszczeni do egzaminu sądowego bądź nie złożą go z dostatecznym wynikiem, określi prezes sądu apelacyjnego.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

521.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 28 kwietnia 1928 r.

o skróconej aplikacji sądowej w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz w górnośląskiej części okręgu sądu apelacyjnego w Katowicach.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o skróceniu czasu aplikacji wymaganej dla uzyskania uzdolnienia do urzędu sędziowskiego w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz w górnośląskiej części okręgu sądu apelacyjnego w Katowicach (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 997) zarządzam co następuje:

§ 1. Aplikacja sądowa, skrócona w myśl art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 997), winna obejmować jeden rok praktyki w sądzie powiatowym, z drugiego zaś roku, co najmniej sześć miesięcy w sądzie okręgowym i trzy miesiące

522.

Obwieszczenie Ministra Poczty i Telegrafów

z dnia 30 marca 1928 r.

o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 16 lutego 1928 r. w sprawie wymiany niezdatnych do użytku znaczków pocztowych.

Na mocy art. 5 lit. b rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 18) podaję do wiadomości, że w rozporządzeniu Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 16 lutego 1928 r. w sprawie wymiany niezdatnych do użytku znaczków pocztowych, ogłoszonym w Nr. 21 Dz. U. R. P. pod poz. 189, w trzecim wierszu punktu drugiego paragrafu drugiego zamiast wyrazów „po 1 gr.” winno być: „po 2 gr.”, co niniejszem prostuję.

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*